

5. téma

ŽIVOT PODLE BOŽÍCH PŘIKÁZÁNÍ – 2. část

Desatero Božích přikázání (přikázání lásky k sobě a k bližnímu)

V tomto tématu si probereme čtvrté až desáté Boží přikázání, která vysvětlují lásku k sobě a k bližnímu.

4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho žil a dobře ti bylo na zemi

Vzpomeňte si na své rodiče. Vychovali vás a zajisté vás mají rádi. Jste však již dospělí lidé, a tak nejste ve všem odkázáni na rodiče. Nejste ani povinni je poslouchat. Pamatujte si však, že oni to s vámi myslí dobře, mají větší životní zkušenosti, a proto vám mohou dobře poradit. Po celý život jim prokazujte úctu, lásku a buďte jim vděční. Příležitostí k projevení vděčnosti se jistě najde dostatek: jmeniny, narozeniny, vánoce apod. Staří rodiče, kterým se dospělé děti odcizily, jsou nešťastní a nikdo cizí je nepotěší. Ve stáří a v nemoci budou obzvlášť potřebovat vaši pomoc. Jak vy se zachováte k nim, tak se zachovají jednou vaše děti k vám. A pokud jsou již vaši rodiče na věčnosti, s úctou, láskou a vděčností na ně vzpomínejte, a nezapomínejte se za ně modlit!

5. Nezabiješ

Život má tolik ceny, kolik je v něm lásky. Největší lásku po Bohu má mít manžel ke své manželce a manželka ke svému manželovi. Tedy větší lásku než ke svým rodičům. Až vezmete do své ruky ruku svého partnera, připomeňte si, že jste převzali všechno, co vám Bůh s ním dá – dobré i zlé. V manželství si máte navzájem pomáhat. Lidský život je poměrně krátký. Neztrpčujte si ho jeden druhému. Láska však nejsou jen pěkná slova, láska není ani vášeň – láska je především oběť. Jen tam, kde člověk dovede pro druhého přinášet oběti, něčeho se zříkat, jen tam můžeme hovořit o lásce. Největším nepřítelem lásky je sobectví.

Všichni máme v povaze něco dobrého i něco špatného. A to, co je v nás zlé, často toho druhého dráždí a je mu to nepříjemné. Máte-li žít stále spolu, musíte se přemáhat, ovládat se, musíte jeden druhému ustupovat, a to denně. To není hanba, ale nutný předpoklad šťastného soužití na celý život. V manželství jste si rovni. Nikdo není pán, nikdo není otrokem druhého. Většina rozvodů pochází právě z toho, že manželé se nikdy nenaučili něco si odříkat pro druhého, jsou sobečtí a nemají skutečnou lásku. Před manželstvím nemysleli na oběti ani na toho druhého, ale jen a jen na sebe a na uspokojení svých vlastních představ.

Přece však musí mít každé společenství, tedy i rodinné, nějakou hlavu. Podle vůle Boží má být hlavou rodiny muž. Při každém rozhodování má však mít na mysli napřed dobro svých dětí a své ženy, teprve potom své vlastní dobro.

Žena má být v rodině srdcem. Srdce je symbolem lásky, něhy a rodinné pohody. Na ženě především záleží, jaký duch bude v rodině a jak se tam budou ostatní cítit. Na ženě především záleží, zda k vám budou druzí rádi přicházet anebo se vám budou vyhýbat.

Přijdou i nedorozumění. Ta přicházejí v každé rodině, proto si je nezvětšujte domněnkou, že jste výjimkou a že vaše problémy jsou mimořádné. Neprodlužujte svůj hněv! Budete tím trpět oba. Čím déle spolu nebudete mluvit, tím těžší bude potom vzájemné usmíření. Když jeden uraženě mlčí po dlouhé dny, v tom druhém roste vzdor, odpor – a jak snadno se potom v unáhlení začne vyhrožovat rozvodem! Ve hněvu nikdy nic důležitého nepodnikejte, raději mlčte a opět mlčte, neboť v rozčilení se snadno vyřkne slovo, které už není možno vzít zpátky a které může toho druhého bolet třeba po celý život. Podívejte se, jak hněvem rodičů trpí jejich děti. Pozorují své rodiče a trápí je to. Nevyhraje ten, kdo nechtěl začít mluvit.

6. Nesesmilníš

Proč ustanovil Bůh manželství? Proč chtěl, aby chlapec a dívka pocítili k sobě v určitém věku takový vztah, který dříve neznali? Proč chce, aby se spojili tak úzkým poutem lásky dva cizí lidé, kteří se před tím neznali nebo si byli lhostejní?

Bůh Stvořitel chce, aby se tito dva lidé spojili doživotním manželským svazkem, aby potom dali život dětem, a tyto své děti v lásce vychovávali. Výchova dětí není snadná, ale Bůh to opět zařídil tak, že se otec a matka obětují pro své dítě s radostí. Dříve mysleli jen na sebe. Až budou mít dítě, budou na sebe zapomínat a svou lásku přenesou na své dítě.

Je-li tedy vůle Boží, aby manželé dali život dětem a pečlivě je vychovávali, snadno pochopíte, že v manželství je dovoleno všechno, co vede ke zrození dětí. Když muž a žena žijí spolu pohlavně přirozeným způsobem tak, aby dali život dítěti, není to hřích. Vždyť proto přece uzavřeli manželství. A proto se manželé z toho nezpovídají.

Kdyby ovšem manželé chtěli vyloučit narození dítěte a užívali by za tím účelem různé antikoncepční prostředky či metody, jednalo by se o zneužívání manželství, které je hříchem.

Při té příležitosti si připomeňme, že se manželé nesmějí bezdůvodně vyhýbat i více dětem. Nežijeme proto, abychom užívali světa, ale abychom se v životě pro někoho obětovali. Kněz se obětuje pro ty, kteří mu byli svěřeni, rodiče se obětují pro své děti. Nejsou to jen oni, kdo živí děti. Je tu především Bůh, který dává dětem nesmrtelnou duši a rodičům schopnosti a možnosti, aby děti, které z jeho svaté ruky přijali, mohli také dobře vychovat. Jenom je třeba, abychom Bohu více důvěřovali.

Jestliže však rodiče zodpovědně před Bohem zváží okolnosti a vidí, že nemohou mít více dětí, potom – pokud chtějí žít jako křesťané – musí užívat pouze přirozených (a proto také jedině dovolených) způsobů manželského obcování a regulace porodnosti. Jedná se o známou metodu přirozeného plánování rodičovství.

Když je manželka v pozeňnaném stavu, má si být vědoma toho, že v této době se nevyvíjí jen tělo jejího dítěte, ale současně se formuje i jeho duchovní život. Co v té době prožívá matka, bude se odrážet i v jejím dítěti. Prožívá-li žena v té době smutné dny, jsou-li v manželství nedorozumění a hádky, bude to mít ozvěnu i v duši dítěte. Pokud by v této době žena kouřila a pila alkohol nebo dokonce užívala drogy, ubližuje tím i svému dítěti. Muž má mít ohled na ženu, která očekává narození dítěte.

Až se dítě narodí, dají je rodiče pokřtít a dají mu jméno některého světce, aby v něm mělo dítě vzor pro svůj život a přímluvce u Boha. Dítě není jen hračkou rodičů,

nemá jen tělo a hladová ústa, ale má především nesmrtelnou duši, a na rodičích především záleží, bude-li dítě jednou spaseno. Jako jsou rodiče povinni dát dítěti všechno potřebné k pozemskému životu podle svých možností, tak mají rovněž povinnost dát mu náboženskou výchovu. V rodině vyrostli velikáni ducha, v rodině však vyrostli i zločinci. Rodiče vychovávají nejen slovem, ale především svým osobním příkladem. Slova znějí, příklady táhnou.

Nesmírně závažnou otázkou, se kterou se v manželství setkáváme, je tzv. „umělé přerušování těhotenství“ neboli potrat. Vidíte mnoho manželů, kteří se k tomuto kroku odhodlali, dokonce se souhlasem lékařů. Co o tom soudí katolická církev?

Církev uvažuje tímto způsobem: Manželé uzavřeli sňatek, aby se stali rodiči. Rodičovské povolání, podobně jako povolání jiná, vyžaduje někdy hrdinskou oběť. Nemáme však právo vyhnout se takové oběti nedovoleným způsobem, tedy hříchem.

Manželé mají už více dětí, a hlásí se další dítě. Anebo manželka očekává děťátko, a lékaři ji upozorňují, že mohou přijít komplikace, snad i nebezpečí pro její život. Lékaři radí k potratu. Je alespoň v takových případech potrat bezhříšný?

Podle učení katolické církve je přímo chtěný potrat vždy hříchem, a to těžkým. Potrat totiž znamená zabití člověka, který sice nemá ještě vyvinuté tělo, ale má již nesmrtelnou duši. Jde o člověka, který se nikoho o život neprosil. Jde o člověka zcela nevinného, který nikomu neublížil. Jde o člověka naprosto bezbranného, který nemá vůbec žádnou možnost sebeobrany. Proto se jedná o vraždu, ba přímo o odpornou vraždu!!! Žádný jednotlivec ani žádná společnost nemá nejmenší právo takového člověka odsoudit na smrt. Navíc jde o člověka, který není pokřtěn, a tak odejde na věčnost s dědičným hříchem. Jde tedy v každém případě o velmi závažnou odpovědnost před Bohem, který jediný je Pánem nad životem a nad smrtí.

Nedejte se nikdy k takovému kroku svést! Jestliže se k tomu někdy odhodláte, neubráníte se mučivým výčitkám svědomí po celý život. Budete se obávat setkání se svým dítětem na věčnosti. Poznáte, že je lepší mít mnoho dětí na starosti, než jedno jediné na svědomí. Možná, že ve svém stáří budete odkázáni právě na to nechtěné dítě, které ovšem mít nebudete a skončíte v domově důchodců. Možná, že zákrok, hluboce zasahující organismus těhotné matky, přivodí zlé následky. Mnoho žen nese těžké důsledky – někdy v budoucnu by chtěly mít dítě, ale kvůli předchozímu potratu už dítě mít nemohou.

7. Nepokradeš

„Lépe je míti maličko, ale spravedlivě, než veliké příjmy, ale nepoctivě“ (*Přísľ 16, 18*). Tak nás poučuje Písmo svaté. Cizí nebývá požehnáno. Jednou jsi nepoctivý, a celý život lpí na tobě poskvrna.

Více než bohatství je vzájemná láska. Lidé, kteří žijí v přepychu a v blahobytu, avšak nemají lásku, jsou bohatí žebráci.

V manželství máte mít všechno společné, včetně peněz. Co v manželství vydělá muž, to patří dětem, ženě, celé rodině. Stejně to, co vydělá žena, patří dětem, muži, celé rodině. Jde o to, abyste se společným vlastnictvím svědomitě hospodařili. Ať o každém vašem vydání ví také váš partner. Jakékoliv „černé fondy“ jsou naprosto nepřípustné a tedy hříšné! Kdybyste jednali se společným majetkem nepoctivě, mělo by to za následek

ztrátu důvěry. Tam, kde si manželé nedůvěřují, dochází k velmi vážné a nebezpečné trhlině.

8. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému

Osmé Boží přikázání nás vybízí, abychom byli pravdomluvní a neposkvrnili ničí dobré jméno pomluvou. Kolik zla a bolesti způsobila mezi lidmi pomluva či nactiutrhání! Často nevidíme na lidech nic dobrého právě proto, že my sami nemáme dobré srdce a nemáme nikoho rádi.

Od manželů žádá toto přikázání upřímnost. Mezi manželi nesmí být žádné tajnosti ani zamlčování čehokoliv. Z neupřímnosti se rodí podezřívání, žárlivost a nakonec se zcela vytrácí láska a důvěra. Kvůli neupřímnosti ztroskotalo už mnoho manželství.

9. Nepožádáš manželky bližního svého

Manželská věrnost je nesmírně vážná věc. Jejím symbolem je snubní prsten, který má každému říci: Já jsem vdaná, já jsem ženatý, a podle toho tedy se mnou mluv a jednej! Život zajisté přináší celou řadu příležitostí porušit věrnost. Toho druhého snad ošidíte, ale nikdy nemůžete ošidit Boha, který je vševědoucí, a také nikdy neošidíte své vlastní svědomí. Jak byste se mohli po takovém těžkém hříchu podívat do očí svému partnerovi a svým dětem! Vyjde-li vaše nevěra najevo, jaký asi bude váš další manželský život, a jak asi bude poskvrněno vaše dobré jméno před dětmi?

Nevěra je nejčastější příčinou ztroskotání manželství. Působí jako tříštivá bomba, zraňuje celou řadu srdcí, ničí rodinné štěstí a je příčinou mnoha hořkých slz. Svou nevěrou byste bolestně zasáhli své rodiče a zranili své přátele. Největší škody a utrpení byste však připravili svým dětem. Nevěra zasahuje i celou farní rodinu, ve které takoví manželé žijí.

Křesťanské manželství je nerozlučitelné. Není moci na světě, která by mohla rozloučit, co před oltářem spojil Bůh. Nerozlučitelnost manželského svazku je pro vaše dobro. Jen tehdy, když si budete jisti, že vás ten druhý nikdy neopustí, budete moci klidně pracovat pro budoucnost svou i svých dětí. Kdo by neměl tuto jistotu, žil by ve stálém strachu a nebyl by schopen šetřit, budovat a pokojně myslet na budoucí léta.

10. Aniž požádáš statku jeho

V tomto přikázání žádá od nás Bůh, abychom nechovali v srdci závistivé myšlenky, žádosti a neskromná přání mít stále víc a více, než druzí lidé. Bůh od nás žádá, abychom byli spokojeni s tím, co máme, a abychom si zachovali vnitřní svobodu a pokoj duše.